

Bruxelles, 4. ožujka 2022.
(OR. fr)

6877/22

JAI 291
FREMP 52

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Predmet: Zaključci Vijeća o suzbijanju rasizma i antisemitizma

Za delegacije se u Prilogu nalazi tekst zaključaka o navedenoj temi, kako je odobren na sastanku Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove 4. ožujka 2022.

ZAKLJUČCI VIJEĆA o suzbijanju rasizma i antisemitizma

Vijeće Europske unije

- a. **UZIMAJUĆI U OBZIR** Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegovu preambulu i članak 2., članak 3. stavak 3. te članak 6.,
- b. **UZIMAJUĆI U OBZIR** Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 10. i 19.,
- c. **UZIMAJUĆI U OBZIR** Povelju o temeljnim pravima Europske unije, a posebno njezine članke 1., 2., 3., 5., 6., 7., 10., 20., 21., 22., 51. i 52.,
- d. **UZIMAJUĆI U OBZIR** Direktivu 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo,
- e. **UZIMAJUĆI U OBZIR** Okvirnu odluku Vijeća 2008/913/PUP od 28. studenoga 2008. o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kaznenopravnim sredstvima,
- f. **UZIMAJUĆI U OBZIR** Direktivu 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela, u kojoj se posebno spominju žrtve kaznenih djela iz mržnje,
- g. **UZIMAJUĆI U OBZIR** Zaključke Vijeća od 6. prosinca 2013. o borbi protiv zločina iz mržnje u Europskoj uniji,
- h. **UZIMAJUĆI U OBZIR** Izjavu Vijeća od 6. prosinca 2018. o borbi protiv antisemitizma i razvoju zajedničkog sigurnosnog pristupa za bolju zaštitu židovskih zajednica i institucija u Europi te Izjavu Vijeća od 2. prosinca 2020. o uključivanju borbe protiv antisemitizma u sva područja politika,
- i. **UZIMAJUĆI U OBZIR** Akcijski plan Europske unije za antirasizam za razdoblje 2020. 2025., koji je Komisija predstavila 18. rujna 2020.,

- j. **UZIMAJUĆI U OBZIR** europsku strategiju za suzbijanje antisemitizma i njegovanje židovskog načina života, koju je Komisija donijela 5. listopada 2021.,
- k. **UZIMAJUĆI U OBZIR** zaključke Europskog vijeća od 21. i 22. listopada 2021. u kojima se pozdravlja strategija EU-a za suzbijanje antisemitizma i njegovanje židovskog načina života te napominje da je Međunarodni forum o sjećanju na holokaust i borbi protiv antisemitizma održan 13. listopada 2021. u Malmöu podsjetnik da se moramo svim silama boriti protiv svih oblika antisemitizma, rasizma i ksenofobije,
- l. **UZIMAJUĆI U OBZIR** komunikaciju Komisije naslovljenu „Uključivija Europa koja štiti: proširenje popisa područja kriminaliteta u EU-u na govor mržnje i zločine iz mržnje”, predstavljenu 9. prosinca 2021.,
- m. **SVEČANO PODSJEĆAJUĆI** na činjenicu da je Europska unija prava utemeljena na zajedničkim vrijednostima, uključujući poštovanje ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti i demokracije te poštovanje ljudskih prava, među ostalim prava pripadnika manjina, države članice obvezale su se da će jamčiti prava i slobode sadržane u Povelji Europske unije o temeljnim pravima i Konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda za sve ljude u svojoj nadležnosti te osigurati da ljudska prava i temeljne slobode budu univerzalni, nedjeljivi, međuovisni i međusobno povezani,
- n. **BUDUĆI DA** Europska unija promiče društvo u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i jednakost, pri utvrđivanju i provedbi svojih politika i aktivnosti Unija se stoga bori protiv svake diskriminacije na bilo kojoj osnovi, kako je navedeno u članku 21. Povelje o temeljnim pravima;
- o. **BUDUĆI DA** se Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, koja je obvezujuća za institucije Unije i države članice kada provode pravo Unije, među ostalim štiti jednakost, pravo na dostojanstvo, pravo na život, pravo na poštovanje privatnosti i obiteljskog života, slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti te slobodu izražavanja,
- p. **BUDUĆI DA** vrijednosti sadržane u članku 2. UEU-a čine identitet Europske unije, Vijeće Europske unije ima snažan interes za njih te je na institucijama i tijelima Europske unije, kao i na državama članicama, da u potpunosti poštuju i jamče te vrijednosti,

- q. **IZRAŽAVAJUĆI ŽALJENJE** zbog alarmantnog porasta rasističkih i antisemitskih incidenata u državama članicama Europske unije, kao i zbog pogoršanja rasističkih i antisemitskih zločina iz mržnje i govora mržnje, negiranja i iskrivljavanja holokausta te teorija zavjere, na internetu i izvan njega, posebno u kontekstu pandemije bolesti COVID-19,
- r. **IZRAŽAVAJUĆI ŽALJENJE** zbog toga što rasizam i antisemitizam mogu dovesti i već su dovodili do nasilnog ekstremizma i terorizma,
- s. **UZIMAJUĆI U OBZIR** rad koji obavlja tijelo Vijeća Europe pod nazivom Europska komisija protiv rasizma i netolerancije (ECRI), a posebno Opću preporuku politike br. 1 o suzbijanju rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije donesenu 4. listopada 1996. i Opću preporuku politike br. 9 o sprječavanju i suzbijanju antisemitizma, donesenu 25. lipnja 2004. i revidiranu 1. srpnja 2021.,
- t. **UZIMAJUĆI U OBZIR** Rezoluciju UN-a o promicanju i zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda Afrikanaca i osoba afričkog podrijetla od prekomjerne uporabe sile i drugih kršenja ljudskih prava od strane službenika za izvršavanje zakonodavstva putem transformativnih promjena za rasnu pravdu i jednakost od 13. srpnja 2021. te Rezoluciju UN-a o negiranju holokausta od 20. siječnja 2022.,
- u. **IMAJUĆI NA UMU** da, iako internet i društveni mediji nude nove prostore za slobodu izražavanja, mogu se upotrijebiti i za omogućavanje širenja rasističkih i antisemitskih sadržaja, a omogućuju i nove oblike progona pojedinaca i skupina te poticanje na fizičko i psihičko nasilje, pri čemu počiniteljima osiguravaju anonimnost, a s njome i osjećaj nekažnjivosti,
- v. **POZDRAVLJAJUĆI** inicijative Europske komisije predstavljene u njezinu Akcijskom planu EU-a za antirasizam, odnosno osnivanje podskupine za nacionalnu provedbu Akcijskog plana EU-a za antirasizam za razdoblje 2020. 2025., koja će okupiti predstavnike država članica, i stalnog foruma EU-a za organizacije civilnog društva za borbu protiv rasizma,
- w. **POZDRAVLJAJUĆI** inicijative Europske komisije predstavljene u njezinoj europskoj strategiji za suzbijanje antisemitizma i njegovanje židovskog načina života, odnosno osnivanje stalne strukture koja okuplja države članice, predstavnike židovskih zajednica i relevantne zainteresirane strane u obliku radne skupine za provedbu strategije za suzbijanje antisemitizma i njegovanje židovskog načina života te organiziranje godišnjeg foruma civilnog društva o antisemitizmu,
- x. **POZDRAVLJAJUĆI** rad Agencije Europske unije za temeljna prava na prikupljanju podataka o rasizmu i antisemitizmu, a posebno njezin godišnji pregled antisemitskih incidenata zabilježenih u Europskoj uniji te njezino izvješće pod naslovom „Being Black in the EU” (Biti crnac u EU-u) objavljeno 28. studenoga 2018.,

- y. **S OBZIROM** na to da su rasizam i antisemitizam, unatoč neupitnim značajkama po kojima se razlikuju, pojave koje uključuju negiranje jednakosti pojedinaca; podjednako ugrožavaju naša društva i za oba su potrebni čvrsti politički odgovori kojima bi trebalo uzeti u obzir njihove posebnosti, ali i zajedničke značajke,
- z. **UZ NASTOJANJE** da se osigura odgovarajuće i redovito daljnje postupanje Vijeća, uzimajući u obzir Komisijina izvješća o praćenju i doprinose država članica, kako je predviđeno Akcijskim planom EU-a za antirasizam i europskom strategijom za suzbijanje antisemitizma i njegovanje židovskog načina života,

Vijeće Europske unije, uzimajući u obzir načelo supsidijarnosti, poziva države članice da:

1. **IZRADE** nacionalne akcijske planove i/ili strategije i nastoje to učiniti do kraja 2022., kako je predviđeno Akcijskim planom EU-a za antirasizam, koji je Europska komisija donijela 18. rujna 2020., i strategijom EU-a za suzbijanje antisemitizma i njegovanje židovskog načina života, koju je Europska komisija donijela 5. listopada 2021.;
2. **POTVRDE I PRIMJENJUJU** pravno neobvezujuće radne definicije antisemitizma i negiranja i iskrivljavanja holokausta koje je donio Međunarodni savez za sjećanje na holokaust, kao korisne smjernice za potrebe obrazovanja i osposobljavanja, među ostalim za tijela za izvršavanje zakonodavstva i pravosudna tijela;
3. **PODIŽU SVIJEST** svojih građana o borbi protiv svih oblika rasizma i antisemitizma ispunjavanjem svoje dužnosti sjećanja na žrtve rasističkog i antisemitskog nasilja i zločina iz mržnje, što uključuje obrazovanje o načinima izražavanja rasizma u povijesti i danas, o ropstvu, holokaustu i o tome kako je antisemitizam doveo do njega;

u vezi s time obilježavaju važne datume povezane s rasizmom i antisemitizmom, kao što su Međunarodni dan sjećanja na holokaust, Europski dan sjećanja na romske žrtve holokausta, Međunarodni dan borbe protiv rasne diskriminacije ili Međunarodni dan ukidanja ropstva, promiču mjesta sjećanja i potiču inicijative za sjećanje na žrtve takvih rasističkih i antisemitskih činova;
4. **PROMIČU**, među ostalim financijski, obrazovanje, istraživanja i znanje o židovskoj kulturi, antisemitizmu i holokaustu, kao i o rasizmu i ropstvu;
5. **RAZMOTRE OBLIKOVANJE**, u okviru Komisijinih skupina na visokoj razini za govor mržnje i zločine iz mržnje i skupine za nediskriminaciju, jednakost i raznolikost te u suradnji s Agencijom za temeljna prava, zajedničke metodologije za kvantificiranje i kvalificiranje rasnih i antisemitskih incidenata te njihovu usporedbu tijekom vremena i među državama članicama;

6. **OSIGURAJU** da nacionalni koordinatori ili koordinacijski mehanizmi za suzbijanje rasizma i antisemitizma, javna tijela i institucije, tijela za ravnopravnost te relevantni dionici, kao što su socijalni partneri, organizacije civilnog društva i uključene skupine, blisko surađuju u osmišljavanju preventivnih mjera i ocjenjivanju njihove djelotvornosti;
7. **USPOSTAVE** nacionalne institucije za ljudska prava u skladu s Pariškim načelima i podupiru stabilna tijela za ravnopravnost, donesu zakonodavni okvir kojim bi se tim institucijama i tijelima omogućilo neovisno izvršavanje njihove uloge i osiguraju im odgovarajuće resurse za učinkovito izvršavanje njihovih zadaća;
8. **PROMIČU**, u skladu s pravom na slobodu izražavanja, kulturu koju karakteriziraju tolerancija, uključivost i uzajamno poštovanje, na internetu i izvan njega, posebno poticanjem kulture razumijevanja i obeshrabrivanjem stereotipnog negativnog predstavljanja pojedinaca i skupina te teorija zavjere, na temelju njihove stvarne ili pretpostavljene pripadnosti etničkim ili vjerskim skupinama;
9. **POTIČU** razne medije, posebno društvene medije i sektore tehnologije i komunikacija, da provode kodekse ponašanja dogovorene na europskoj razini, koji obuhvaćaju predanost poštovanju načela jednakosti i nediskriminacije, kao i prava na slobodu izražavanja i informiranja, te da ih pozovu da osmisle i usvoje rješenja koja će im omogućiti brzo otkrivanje, procjenu i uklanjanje nezakonitog govora mržnje na internetu koji je, među ostalim, rasističke i antisemitske prirode;
10. **OJAČAJU** sposobnosti nacionalnih istražnih i pravosudnih tijela za progon rasističkih i antisemitskih zločina iz mržnje i nezakonitog govora mržnje na internetu, u skladu sa slobodom izražavanja, među ostalim uspostavom mjera kao što su nacionalni centri za praćenje aktivnosti na internetu i platformi na kojima ljudi mogu prijaviti sadržaje kojima se potiče mržnja;
11. **POVEĆAJU NAPORE ZA JAMČENJE** sigurnosti osoba koje pripadaju skupinama pogođenima rasizmom i antisemitizmom, kao i područja oko vjerskih institucija, mjesta bogoslužja i vjerskih škola, među ostalim tijekom kulturnih ili vjerskih događanja;
12. **OSUDE** sve oblike diskriminacije na temelju stvarnog ili pretpostavljenog etničkog podrijetla ili vjerskih uvjerenja; osiguraju odgovarajući odgovor pravosudnih tijela u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća 2008/913/PUP od 28. studenoga 2008. o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kaznenopravnim sredstvima;

13. **UKLJUČE**, prema potrebi, u početno i trajno osposobljavanje koje se pruža tijelima za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnim tijelima, i na nacionalnoj razini i na razini EU-a, sadržaje o suzbijanju diskriminacije na temelju stvarnog ili pretpostavljenog etničkog podrijetla, vjerskih uvjerenja ili kulturnog podrijetla te osmisle najbolje prakse za identifikaciju žrtava i pružanje potpore žrtvama, pritom se prema potrebi oslanjajući na rad Agencije za temeljna prava i CEPOL-a;
14. **POTIČU** žrtve i svjedoke svih rasističkih i antisemitskih incidenata da te incidente prijave i podnesu pritužbe, među ostalim putem digitalnih sredstava, te da istodobno olakšaju s time povezani postupak pokretanjem posebnih informativnih kampanja i kampanja za podizanje svijesti te da nude pomoć, uključujući, prema potrebi, psihološku, socijalnu i materijalnu potporu te osiguraju da se takve prijave istraže;
15. **PODUZMU** sve prikladne mjere kako bi se osigurala odgovarajuća naknada za štetu koju su pretrpjele žrtve rasističkih i antisemitskih incidenata koji čine kazneno djelo u državama članicama;
16. **PRUŽE** potporu, među ostalim financijsku, inicijativama civilnog društva koje pomažu žrtvama tih incidenata tijekom postupaka prijavljivanja i naknade štete;

Vijeće Europske unije

17. **POZDRAVLJAJUĆI** inicijative Komisije, a posebno:
- imenovanje koordinatora za suzbijanje antisemitizma u prosincu 2015. i koordinatora za suzbijanje rasizma 2021.,
 - osnivanje skupine EU-a na visokoj razini za suzbijanje govora mržnje i zločina iz mržnje,
 - osnivanje skupine EU-a na visokoj razini za nediskriminaciju, jednakost i raznolikost,
 - osnivanje podskupine za nacionalnu provedbu Akcijskog plana EU-a za antirasizam,
 - osnivanje radne skupine za provedbu strategija EU-a za suzbijanje antisemitizma i njegovanje židovskog načina života,
 - Kodeks postupanja Europske unije za borbu protiv nezakonitog govora mržnje na internetu;

POZIVA Komisiju da:

18. **PODUPIRE** borbu protiv svih oblika rasizma i antisemitizma kao prioritet Europske unije i pruži potporu državama članicama kako bi se osiguralo oblikovanje standarda koji pružaju sveobuhvatnu zaštitu od rasizma i antisemitizma;
19. **OSIGURA** da koordinator za suzbijanje rasizma i koordinator za suzbijanje antisemitizma i njegovanje židovskog načina života dobiju dostatne ljudske i financijske resurse za potpuno izvršavanje svojih uloga te da se održava redovit dijalog s dionicima;
20. **PREDLOŽI** više mogućnosti financiranja, u granicama višegodišnjeg financijskog okvira, kako bi se nacionalnim institucijama za ljudska prava, tijelima za ravnopravnost i drugim javnim tijelima i institucijama pomoglo da razviju stručnost u primjeni Povelje EU-a o temeljnim pravima na nacionalnoj razini, u skladu sa strategijom za jačanje primjene Povelje o temeljnim pravima u EU-u;
21. **PRUŽI POTPORU**, među ostalim financijsku, izgradnji kapaciteta lokalnih tijela i relevantnih organizacija civilnog društva u borbi protiv rasizma i antisemitizma, posebno poticanjem tih tijela i organizacija na osmišljavanje projekata usmjerenih na povećanje socijalne kohezije, na primjer u području posredovanja, rješavanja sukoba i međuvjerskog dijaloga;
22. objavljivanjem privremenih izvješća koja sadržavaju analize i rezultate **PRUŽI** najnovije informacije o napretku provedbe Akcijskog plana EU-a za antirasizam i strategije za suzbijanje antisemitizma i njegovanje židovskog načina života i o s njima povezanim nacionalnim inicijativama.
